

*„Zabawa jest nauką, nauka zabawą.
Im więcej zabawy, tym więcej nauki”.*

Glenn Doman

INNOWACJA PEDAGOGICZNA

„Ruch, zmysł i koordynacja to przyjazna edukacja”

realizowana w Miejskim Przedszkolu nr 47 z Oddziałami Integracyjnymi w Rudzie Śląskiej

Opis zasad innowacji

1. Tytuł innowacji:

„Ruch, zmysł i koordynacja to przyjazna edukacja”

2. Typ innowacji: metodyczna.

3. Podstawa prawna:

Ustawa z dn. 7.09.1991 o systemie oświaty/tj./ Dz. U. z 2016, poz. 1943 ze zm. art. 22 ust 2 pkt. 6.

Ustawa z 14.12.2016r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 60) – art. 15 punkt 29b.

Ustawa z 14.12.2016r. – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 59 ze zmianami).

4. Opis innowacji:

Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne jest jedną z najbardziej rozpowszechnionych metod terapii ogólnorozwojowych w naszym kraju. Stosowana jest przede wszystkim w celu wspomaganie rozwoju psychoruchowego dzieci przejawiających różnorodne dysfunkcje rozwojowe. Udział w zajęciach wpływa stymulująco na rozwój emocjonalny, społeczny i poznawczy dziecka.

Integracja sensoryczna według dr Ayers jest procesem neurologicznym, który obejmuje: rejestrację, przewodzenie i opracowanie informacji zawartych w bodźcach sensorycznych, tak aby mogły być użyte w celowym działaniu. Stanowi podstawę prawidłowego funkcjonowania w zakresie między innymi: motoryki, postawy, koordynacji, równowagi, uwagi, emocji oraz mechanizmów uczenia się... Terapia ta polega na rozwijaniu prawidłowego odbioru i analizy bodźców dostarczanych z otoczenia poprzez zmysły zewnętrzne (wzrok, słuch, dotyk, smak, węch) oraz płynące z własnego ciała poprzez zmysły wewnętrzne (równowagi i czucia głębokiego). Jest dla dziecka bardzo atrakcyjna, gdyż ma charakter wesołej zabawy ruchowej. Podczas tej zabawy dostarczane są dziecku takie bodźce, których najbardziej potrzebuje jego system nerwowy.

W innowacji połączono Metodę Ruchu Rozwijającego według Weroniki Sherborne z Integracją Sensoryczną, gdyż metody te wzajemnie się uzupełniają, ich uniwersalizm, jak również powszechność stosowania wspomaga rozwój dziecka, opierając się

na najbardziej naturalnej dla dziecka formie aktywności – na zabawie. Zajęcia w ramach innowacji obejmą dzieci nieśmiałe, zamknięte lub nadpobudliwe psychoruchowo, a także dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, głównie dzieci z autyzmem oraz dzieci zdrowe. Zajęcia te mają na celu integrację dzieci zdrowych z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz rozwój funkcji: społecznych, poznawczych, ruchowo – słuchowych, fizycznych. Głównym celem ćwiczeń muzyczno-ruchowych jest rozwijanie umiejętności wykonywania ruchu, poznania własnego ciała, odbierania bodźców z otoczenia, a co za tym idzie, wyrabianie szybkiej orientacji w czasie i przestrzeni, koncentracji uwagi, stymulowanie do sprawniejszego myślenia, a także kształcenie takich cech charakteru jak zdyscyplinowanie, porządek, aktywność, poczucie odpowiedzialności, umiejętność współdziałania w grupie, nabywanie poczucia bezpieczeństwa i kształtowanie pozytywnej samooceny.

Zajęcia będą uwzględniały zarówno potrzeby całej grupy, jak i indywidualne potrzeby każdego dziecka.

5. Czas trwania innowacji: rok szkolny od 1 września 2017r. do 30 czerwca 2018r.

6. Zakres innowacji:

Programem innowacyjnym objęte zostaną dzieci z oddziału integracyjnego „Motylki” w wieku od 5 – 7 lat oraz dzieci z oddziału „Jeżyki” w wieku 3 lat. Dzieci zostaną podzielone na dwie grupy.

Zajęcia innowacyjne odbywać się będą jeden raz w miesiącu i trwać – w zależności od tematu i formy zajęć oraz grupy wiekowej – od 15 do 30 minut.

7. Cele innowacji:

GŁÓWNE:

1. Pomoc w budowaniu pozytywnego obrazu własnego "Ja" i zaspokajaniu poczucia bezpieczeństwa.
2. Kształtowanie prawidłowych relacji społecznych i stymulowanie rozwoju.
3. Identyfikowanie i nazywanie różnych stanów emocjonalnych.
4. Rozbudzanie i rozwijanie wrażliwości estetycznej poprzez ekspresję słowną i muzyczno – ruchową.
5. Odkrywanie komunikowania się w sposób niewerbalny.
6. Stymulacja układu nerwowego w celu jego normalizacji.

7. Dostarczenie w sposób kontrolowany odpowiedniej ilości bodźców zmysłowych oraz ich prawidłowa integracja.

SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- kształtuje mowę i komunikację niewerbalną polegającą na umiejętności wyrażania swoich potrzeb i umiejętności,
- potrafi przeżywać złożone efekty muzyczne, ruchowe i wynikające z mowy, przez działania grupowe,
- rozumie, co to znaczy czuć się we własnym ciele "jak w domu",
- potrafi używać ciała i kontrolować je na wiele różnych sposobów oraz przyswaja sobie dobrze wyważony repertuar ruchów,
- rozwija umiejętności ogólne, związane z opanowaniem różnych elementów ruchu, które mogą być stosowane w wielu zadaniach fizycznych,
- ma silniejsze poczucia samego siebie, swojej tożsamości,
- zna swoje możliwości,
- potrafi podejmować inicjatywę oraz wykorzystywać własną inwencję,
- jest wrażliwe na potrzeby i uczucia innych oraz staje się bardziej wprawne w komunikowaniu się,
- dzieli się doświadczeniami z innymi ludźmi,
- skupia uwagę na tym, co robi.
- utrzymuje poprawną posturę ciała (w spoczynku i w ruchu),
- ćwiczy koncentrację poprzez normalizację procesów modulacji;
- doskonali percepcję słuchową poprzez stymulację przedsionkową i słuchową;
- wykonuje ćwiczenia rozwijające koordynację wzrokowo- ruchową;
- rozwija orientację przestrzenną,
- orientuje się w schemacie własnego ciała,
- prawidłowo reaguje na bodźce płynące z otoczenia.

8. Przewidywane efekty:

Dziecko biorąc udział w zajęciach:

- współdziała w grupie i z drugim człowiekiem,
- zna zasady prawidłowej komunikacji werbalnej i niewerbalnej,

- odczuwa poczucie bezpieczeństwa i pewności siebie,
- zaspokaja własne potrzeby,
- wyzwala swobodę zachowań i naturalność,
- pokonuje własne zahamowania,
- nawiązuje pozytywne interakcje społeczne.

- Harmonogram przebiegu innowacji.

Temat	Miesiąc	Planowane działania
Poznajemy się	Wrzesień	Opracowanie Zasad Współpracy. Ćwiczenia integrujące grupę. Stymulacja układu przedsionkowo – proprioceptywnego.
Nasze ciało i nasze zmysły	Październik	Ćwiczenia kształtujące świadomość osoby, schemat ciała, przestrzeni oraz ćwiczenia pomagające zdobyć pewność siebie i budować poczucie bezpieczeństwa w swoim otoczeniu. Ćwiczenia normalizujące układ przedsionkowy i proprioceptywny.
Spacer w deszczu	Listopad	Ćwiczenia ułatwiające nawiązanie kontaktu oraz współpracy z partnerem i grupą. Nabywanie umiejętności współpracy z inną osobą. Usprawnianie układu dotykowego. Masaż normalizujący czucie powierzchniowe i stymulujący czucie głębokie.
Zimowe śnieżynki	Grudzień	Ćwiczenia usprawniające koordynację ruchową i orientację przestrzenną. Wyrabianie wytrwałości i cierpliwości oraz nabywanie umiejętności relaksacji. Doskonalenie płynności ruchów, usprawnianie dużej i małej motoryki. Usprawnianie praktyki. Ćwiczenia kształtujące obraz i schemat ciała oraz orientację przestrzenną.
Balwanki	Styczeń	Ćwiczenia umożliwiające tworzenie więzi emocjonalnych w grupie. Rozpoznawanie i nazywanie emocji. Doznanie przyjemności i radości z działania. Wyzwalanie naturalnego ruchu dziecka oraz usprawnianie percepcji wzrokowej i umiejętności grafomotorycznych. Ćwiczenia przy niepewności grawitacyjnej – nadwrażliwości przedsionkowej
Zimowe zabawy na śniegu	Luty	Ćwiczenia doskonalące umiejętność dzielenia się przestrzenią i współpracę w zespole. Ćwiczenia równoważne. Rozwijanie ogólnej koordynacji ruchowej i sekwencyjności.

Przylatujące ptaki	Marzec	Ćwiczenia wyzwalamy naturalne ruchy dziecka. Niwelowanie napięcia mięśniowego i zdobywanie wiary we własne możliwości. Kształtowanie orientacji przestrzennej. Ćwiczenia ruchów naprzemiennych. Kształtowanie odruchu obronnego.
Na wsi	Kwiecień	Ćwiczenia umożliwiające budowanie u dziecka poczucia całości ciała. Rozwijanie pozytywnych kontaktów między dziećmi. Usprawnianie małej motoryki i ćwiczenia grafomotoryczne. Ćwiczenia rozwijające zmysł słuchu.
Rozśpiewana i roztańczona łąka	Maj	Ćwiczenia twórcze z użyciem rekwizytu (chusty animacyjnej). Usprawnianie koordynacji ruchowo – przestrzennej. Doskonalenie płynności ruchu. Usprawnianie ruchów ramion, przedramion, dłoni, nadgarstka i palców. Ćwiczenia regulacji napięcia mięśniowego w obrębie dłoni i palców przy obniżonym napięciu mięśniowym. Ćwiczenia rozwijające zmysł powonienia i smaku.
Jedziemy na wakacje	Czerwiec	Ćwiczenia twórcze z użyciem rekwizytu (wstążki). Usprawnianie koordynacji ruchowo – przestrzennej. Doskonalenie płynności ruchu. Ćwiczenia rozwijające zmysł wzroku. Ćwiczenia rozwijające koordynację obustronną i umiejętność przekraczania linii środkowej ciała.

9. Ewaluacja.

Ocena efektywności prowadzonych działań dokonywana będzie w trakcie trwania ewaluacji. Głównym celem ewaluacji będzie uzyskanie odpowiedzi na pytanie, czy cele programu zostały osiągnięte i czy program może być kontynuowany. Ewaluacja dokonana zostanie na podstawie spontanicznej obserwacji dzieci w trakcie zajęć, dokumentacji prowadzących program (scenariuszy zajęć, fotografii).

Po zakończeniu innowacji i podsumowaniu wniosków rezultaty działań zostaną przedstawione:

- dyrektorowi przedszkola,
- nauczycielom przedszkola.

Autorzy innowacji:

Katarzyna Muzykant - oligofrenopedagog– instruktor Metody Ruchu Rozwijającego według W. Sherborne I-go stopnia

Joanna Holeczek - oligofrenopedagog– instruktor Metody Ruchu Rozwijającego według W. Sherborne I-go stopnia, terapeuta SI

Sabina Poloczek - oligofrenopedagog– instruktor Metody Ruchu Rozwijającego według W. Sherborne I-go stopnia

Bibliografia:

1. M. Bogdanowicz, D. Okrzesik, Opis i planowanie zajęć według Metody Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011
2. M. Bogdanowicz, A. Kasiaca, Ruch Rozwijający dla wszystkich, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2003
3. Maria Borkowska, Kinga Wagh, Integracja sensoryczna na co dzień, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011
4. Małgorzata Barańska, Sensorycznie wszystko gra! Piosenki z zabawami rozwijającymi integrację sensoryczną, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016
5. Jackie Silberg, Poznawanie zmysłów przez zabawę, Wydawnictwo Liber Warszawa 2007
6. Carol Stock Kranowitz, Nie zgrane dziecko, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2012
7. Bożena Odowska – Szlachcic, Terapia integracji sensorycznej. Strategie terapeutyczne i ćwiczenia stymulujące układy: słuchowy, wzrokowy, węchu i smaku oraz terapia światłem i kolorami, Wydawnicywo Harmonia, Gdańsk 2011